ንውቑባ ዝሓተቱ ዓበይትን ንስድራቤታት- ቈልዑን ዝምልከት ሓበሬታታት ብዛዕባ ግዜታት ትጽቢት

ኣብያተጽሕፈት ጉዳያት ወጻእተኛታት/UDI ሕጂ ጸሚድሎም ዘለው ጉዳያት እዞም ዝስዕቡ ኢዮም፦

መልሲ ጉዳይ ሕቶ ውቑባኦም ንክረኽቡ ነዊሕ ዝተጸበዩ ሓያሎ ሓተቲ ውቑባ ኢዮም ዘለዉና። ምጽባይ ከቢድ ከም ምኳኑ ዘይርድኣና ኣይኮነን። ስለዚ ድማ እቶም ኣዝዮም ዝገደሙ ጉዳያት ሕጂ ተታሓሒዝና ንሰርሓሎም ኣለና።

ጌና ርኢና ዘይወድኣናዮም ኣስታት 475 ዝኾኑ ጉዳያት ናይ ዓመተ 2022 ተሪፎምና ኣለዉ። ብዙሓት ካብዚኦም ቃለመሕተት ኣካይድናሎም ኣለና። ብ2022 ዘመልከቱ ጉዳያት ኢና ብቐደማነት ሰሪዕና ብምርኣይ መልሲ ጉዳዮም ንህበም። ኣካል ሓደ ስድራቤት ንዝኾንኩም ይኹን በይንኹም ንዝመጻእኩም ዝምልከት ጉዳያት እውን ኢዩ።

ብተወሳኺ ኣብያተጽሕፈት ጉዳያት ወጻእተኛታት ንጉዳያት ቀዳማይ መንፈቕ 2023 ክርእዮምን ክውስኖምን ክጅምር ኢዩ። ናይቲ ዓመት ኢቲ ኣስታት 500 ዝኾኑ ጉዳያት ኢዮም ዘለውና። ከም ዋና ሕጊ ኣሰራርሓና ድማ እቶም ዝገደሙ ጉዳያት ኢና ብቐዳምነት ሰሪዕና ንሕዞም። ካብዞም ጉዳያት እዚኣቶም እውን ጌና ንቃለመሕተት ዝጽበዩ ብዙሓት ኢዮም ዘለውና።

ሕቶ ጉዳያት ሶርያውያን

ኣብያተጽሕፈት ጉዳያት ወጻእተኛታት ንሕቶ ጉዳያት ዜጋታት ሶርያውያንን ዜጋታት ኣልቦ ዝኾኑ ሶርያውያንን ንክርኣዩን ክውሰኑን ንክጸንሑ ወሲኑ ኣሎ።. ሓያሎ ካልኦት ኤውሮጳውያን ሃገራት እውን ተመሳሳሊ ውሳኔ ኣሕሊፈን ኣለዋ። እዚ ማለት ከኣ ሶርያውያን ጉዳያቶም ዝርኣየሉን ዝውሰነሉን ግዜ ንውሕ ዝበለ ግዜ ክወስደሎም ብምኳኑ ትጽቢት ግዜ እውን ይናዋሕ ኣሎ ማለት ኢዩ።

ኩሎም ውቑባ ንዝሓተቱ መልሲ ጉዳያቶም ክወሃቦም ኢዩ። ጉዳያት ሶርያውያን ምራኣይን ምውሳንን ምስ ጀመርና ዝተሓደሰ ሓበሬታ ሒዝና ክንምለሰኩም ኢና።

ግዜታት ትጽቢት ንከይነውሕ ኣብያተጽሕፈት ጉዳያት ወጻእተኛታት/UDI ብዝከኣሎ ኢዩ ዝጽዕር ዘሎ። ኣብ ምንታይ ጸሚድናን ኣበይ በጺሕናን ከም ዘለና ስሩዕ ዝተሓደሰ ሓበሬታታት በብእዋኑ ንሓተቲ ውቑባ ክንህብ ኢና።

ስለምንታይ ኢዮም ገሊኦም ኣቐዲሙ መልሲ ዝወሃቦም፧

ዑቕባ ዝሓተቱ ብዙሓት ኢዮም። ኣብያተጽሕፈት ጉዳያት ወጻእተኛታት/UDI ዘዝመጽኡ ጉዳያት ሸዑ ንሸዑ ብሓንሳእ ርእዩ ክውድኦም ኣይክእልን ኢዩ። ጉዳያት ሕቶ ናይ ገሊኦም ጉጅለታት ብዝቐልጠፈ ተራእዩ ክውዳእ ዘለዎ ኣሎ። እቶም ብዝቐልጠፈ ክውድኡ ዘለዎም ጉዳያት ከምዞ'ም ዝስዕቡ ጉዳያት ዝኣመሰሉ ክኾኑ ይኽእሉ፡

- ብመሰረት ሕጊ ደብሊን ዝርኣዩን ዝውሰኑን; ኣብ መብዛሕቲኡ ኣጋጣሚታት ናብ እትሕተተሎም ኤውሮጳዊት ሃገር ብምኻድ ጉዳዮም ንክርኣየሎም ዝግደዱ ጉዳያት ዝኣመሰሉ፡
- ብመነጽር ኣብያተጽሕፈት ጉዳያት ወጻእተኛታት/UDI ዑቑባ ኣየድልዮምን ኢዩ ዝብሎም ንጹራት ጉዳያት፡ ከም ንኣብነት ብምኽንያት ካብ ቅሳነት ዝሰፈና ሃገር ብምምጽኦም
- ሕቶ ጉዳያት ስድራቤታት-ቈልዑ፡ ሕቶ ጉዳያት ብዘይ ወለዲ ወይ ኣለይቲ ንዝመጽኡ ቈልዑ፡ ከም ልሙድ እዞም ዓይነት ጉዳያት እዚኣቶም ብዝቐልጠፈ ኢዮም ተራእዮም ክወሰኑ ዘለዎም።

ኣብያተጽሕፈት ጉዳያት ወጻእተኛታት/UDI ንኩሎም ሓተቲ ዑቑባ ኣብ ሃገራዊ መቐበል ማእከል/Nasjonalt ankomstsenter ኣብ ዝጸንሕሉ እዋን ከም ዝከኣል መጠን ንመብዛሕቲኦም ቃለመሕትት እውን የካይደሎም ኢዩ። ኣብ ዝተናውሐ ንግዜ ትጽቢት ንምንካይ ዝዓለመ ግደ ስለ ስለ ዘለዎ ኢዩ። ብቐዳምነት እንሰርሖም ጉጅለታት ኢና ድማ ኣቐዲምና ቃለመሕትት እነካይደሎም።

እንተድኣ ካብቶም ብቐዳምነት ዘይስርዑ ጉጅለታት ኰይንካ፡ ንቃለመሕትት ንክትጽዋዕን ክትመጽእን ጉዳይካ ንክርአን ነዊሕ ግዜ ክወስደልካ ይኽእል ኢዩ። ጉዳይካ ኣበር ስለ ዘለዎ ወይ ከኣ ስለ ዝረሳዕናዮ'ዩ ማለት ግና ኣይኰነን።

ኣብያተጽሕፈት ጉዳያት ወጻእተኛታት/UDI ንጉዳይካ ብኸመይ'ዩ ርእዩ ዝውስኖ፧

ኣብ ሃገራዊ መቐበል ማእከል/Nasjonalt ankomstsenter እንታይ'ዩ ዝካየድ፧

ኲሎም እቶም ኣብ ኖርወይ ዑቑባ ዝሓቱ ሕቶ ዑቑባኦም ኣብቲ ሃገራዊ መቐበል ማእከል/Nasjonalt ankomstsenter ኣቐዲሞም ብምምልካት ከመዝግቡ ኣለዎም። ኣብቲ ሃገራዊ መቐበል/Nasjonalt ankomstsenter ዝጽንሓሉ ግዜ ሓጺር ኢዩ፡ እቲ ምኽንያት ንሓደሽቲ መጻእቲ ሓተቲ ዑቑባ ቦታ ንምርካብ ወይ ንምግዳፍ ዝዓለመ ብምዃኑ'ዩ። ዕላማ ኣብያተጽሕፈት ጉዳያት ወጻእተኛታት/UDI ነንዝመጹ ሓተቲ ዑቑባ፡ ንመብዛሕቲኦም ካብዚ ሃገራዊ መቐበል ማእከል ከይከዱ እንከልው ቃለመሕትት ከካይደሎምን ጉዳዮም ንክርእዮን ንክውስኖን ኢዩ። እዘን ዝሓለፋ መወዳእታ ዓመታት ሓያሎ ሓተቲ ዑቑባ ክመጽኡ ስለ ዝጸንሑ፡ ዕላማና ክንወቅዕ ኣይክኣልናን። መብዛሕቲኦም ናብ ስሩዕ መዓስከር ሓተቲ ዑቑባ ክግዕዙን ንቃለመሕትት ንክጽውዑን ጉዳዮም ክርኣየሎምን መልሲ ክሳብ ዝመጽኦምን ድማ ኣብቲ መዓስከር ክጸንሑ ይገደዱ።

ንስኻ ከም ሓታቲ ዑቑባ መጠን፡ ኣብቲ ሃገራዊ መቐበል/Nasjonalt ankomstsenter ቃለመሕትት ንከተካይድ ክትመርጽ ወይ ጽልዋ ከተሕድር ኣይትኽእልን ኢኻ። ከከም'ቲ ምሳኻ ዝመጽኡ ብዝሒ ሓተቲ ዑቑባ'ዩ ዝውስኖ።

ኣብ ሃገራዊ መቐበል/Nasjonalt ankomstsenter ቃለመሕትት ከየካየድካ ናብ ስሩዕ መዓስከር ክትግዕዝ ምስ እትግደድ፡ ክሳብ ንቃለመሕትት ትጽዋዕን መልሲ ሕቶ ጉዳይካ ዝመጽኣካን ነዊሕ ግዜ ክወስድ ከም ምዃኑ ኣብ ግምት ብምእታው ክትዳለወሉ ዘለካ ኢዩ።

እትቕመጦ መዓስከር ንግዜ ትጽቢትካ ግደ ዘለዎ ኣይኮነን። ኣብ ብሕታዊ ኣድራሻ ኣብ ካልእ ቦታ ምስ እትቕመጥ፡ መታን ኣብያተጽሕፈት ጉዳያት ወጻእተኛታት/UDI ንቃለመሕትት ክጽውዑኻን መልሲ ጉዳይካ ንክህቡኻን ብቐሊል ንክረኽቡኻ እቲ ብሕታዊ ኣድራሻኻን ቍጽሪ ስልክኻን ካልእ መወከሲኻን ክትሕብር ኣዝዩ ኣገዳሲ ኢዩ።

እናተጸበኻ ኣብያተጽሕፈት ጉዳያት ወጻእተኛታት/UDI ንጉዳይካ እንታይ ይገብርዎ፧

ኣብያተጽሕፈት ጉዳያት ወጻእተኛታት/UDI ጉዳይ ሕቶ ዑቑባነት ኣብ ዝቕበለሉ፡ ክሳብ ተሓዝቲ-ጉዳይ ግዜ ረኺቦም ዝርእይሉን ዝውስንዎን ኣብ መስርዕ ኢና ነጽንሖ። እዚ ማለት ከኣ ክሳብ ንቃለመሕተት እትጽውዓሉ ግዜ ጉዳይካ ፍሉጥ ተሓዝ-ጉዳይ ኣይፍለየሉን ኢዩ። ይኹን ድኣ'ምበር ንርስዖ ጉዳይ የብልናን።

ንቃለመሕተት ክሳብ እትጽዋዕ ነዊሕ እትጽበየሉ ምኽንያት እንታይ'ዩ፧

ኣብያተጽሕፈት ጉዳያት ወጻእተኛታት ንሕቶ ጉዳይ ዑቑባነትካ ክግምግሞ እንተድኣ ኰይኑ ቃለመሐተት-ዑቑባነት ንክካየደልካ ግድን ኢዩ። ዑቑብ ከም ዘድልየካ እትገልጸሉ ኣውራ ኣገዳሲ ዝኾነ ዕድል ኢዩ። ብወገን ኣብያተጽሕፈት ጉዳያት ወጻእተኛታት እኹል ግዜ ኢዩ ዝፍለየሉ፡ ንነፍሰ-ወከፍ ጉዳይ ድማ ሓያል ኣወጣጥናን ዓቕምን ኢዩ ዝሓትት። ስለዚ ኢዩ ኸኣ ንኖርወይ ዘዝመጽኡ ቃለመሕተት ንክካየደሎም ግዜ ዝበልዕ።

ቃለመሕተት ድሕሪ ምክያድካ መልሲ ንክመጽኣካ ዝወስደሉ ግዜ ክንደይ ኢዩ፧

ኣብ መብዛሕቲኦም ጉዳያት ኣብያተጽሕፈት ጉዳያት ወጻእተኛታት ቃለመሕተት ምስ ኣካየደ ቀልጢፉ መልሲ ክህብ ይኽእል ኢዩ። ኣብ ገለ ገለ እዋናት ግና ንከነጻርዮ ዝያዳ ግዜ ከነጥፍኣሉ ንግደድ። ገለ ካብቲ ናይቲ ጉዳይ ዝኾነ ሓበሬታታት ብዝያዳ ጥብቕ ኢልና ክንርእዮ ዘድልየና ክኸውን ይኽእል፡ ወይ እውን ቀቅድሚ እቲ ጉዳይ ርኢና ውሳኔና ምሕላፍና ብዛዕባ ኩነታት ሃገርካ ዝምልከት ተወሳኺ ሓበሬታታት ዘድልየና ክኸውን ዝኽእል'ዩ። ብኡኡ ምኽንያት ድሕሪ ቃለመሕተት ምስ ተኻየደ መልሲ ንክመጽኣሉ ዝወስደሉ ግዜ ንውሕ ዝበለ ክኸውን ይኽእል። ብዝኾነ ኾይኑ ግና መልሲ ዘይወሃብ ኣይክህሉን ኢዩ።

ብወገንካ ክትገብሮ ዘድልየካ ኣገዳሲ ዝኾነ እንታይ'ሎ፧

ንፖሊስ ዘየረከብካዮም ሰነዳት እንተድኣ ኣለካ ኰይኑ፡ ኣብ ዝቐልጠፈ ግድን ከተረክቦ ኣለካ።

- መበቈላውያን ሰነዳት መንነት እንተሃልዩካ ኰይኑ፡ ንፖሊስ ዘባ ከባቢኻ ኢኻ ከተረክቦም ዘለካ።
- ቅድሓትን ስእልታትን እንተሃልዩካ፡ ንኣብያተጽሕፈት ጉዳያት ወጻእተኛታት/UDI ኢኻ ክትሰዶም ዘለካ።

ቅድሚ ቃለመሕተት ምክያድካ ኣብያተጽሕፈት ጉዳያት ወጻእተኛታት/UDI ኩሎም ሰነዳት ጉዳይካ ክህልውዎ ኣገዳሲ ኢዩ። ሰነዳትካ ኣቐዲምካ ብምርካብ ጉዳይካ ካብቲ ዘድሊ ንላዕሊ ግዜ ንከይወስደሉ ግደኻ ተበርክት ኣለኻ ማለት ኢዩ።

ብዛዕባ ግዜታት ትጽቢት ብዝምልከት ኣብያተጽሕፈት ጉዳያት ወጻእተኛታት እንታይ ዓይነት ሓበሬታታት ክህበካ ይኽእል፧

ብዛዕባ ጉዳዮም ክሳብ መዓስ ክጽበዩ ከም ምዃኖምን ዘሎ ግዜ ትጽቢት ክንደይ ከም ምዃኑን ንክሓታትቱ ይውከሱና ኢዮም። ካብቲ ኣብ ገጽ መርበብ ሓበሬታና ኣብ udi.no ዘሎ ሓሊፉ ካልእ ብተሌፎን ክንህቦ እንኽእል ሓበሬታ ግዜታት ትጽቢት የለን፡ ማለት ካብዚ ኣብዚ ጽሑፍ እዚ ሰፊሩ ዘሎ ንላዕሊ እንህቦ ተወሳኺ ሓበሬታ የለን ማለት'ዩ።

እቶም ኣብቲ ናይ ኣብያተጽሕፈት ጉዳያት ወጻእተኛታት ኣገልግሎት ሓበሬታ ዝምልሱ ሰባት ኢዮም ንጉዳያት ዝርእዩን ዝውስኑን።

ንጉዳይካ ንምርኣይን ንምውሳንን ተወሳኺ ሓበሬታታት ዘድልየና እንተድኣ ኰይኑ፡ ክንውከሰካ ኢና።

መታን ከም ዝከኣል መጠን ብብዝሒ ጉዳያት ተራእዮም ንክውሰኑ ግዜ ንምርካብ፣ ኣገልግሎት ሓበሬታ ኣብያተጽሕፈት ጉዳያት ወጻእተኛታት (UDIs Veiledningstjeneste) ሮቡዕ-ሮቡዕ ዕጽው ኢዩ።

ሕቶ ጉዳይካ ካብ መስርዑ ንቕድሚት ክሓልፍ ይኽእል ድዩ፧

መብዛሕቲኦም እቶም ኣብ ኖርወይ ዑቑባ ዝሓቱ ጉዳይ ሕቶ ዑቑባነቶም ኣብ ዝቐልጠፈ ክርኣየሎምን ክውሰነሎምን ኢዮም ዝደልዩ። ሕቶ ጉዳይካ ብቐዳምነት ተሰሪዑ ንቕድሚት ክሓልፍ እንተኾይኑ፡ ኩነታት ጉዳይካ ብጭራሽ ፍሉይ ዝኾነ ገለ ነገር ክህልዎ ክኽእል ኣለዎ።

ሕደሳ ሓበሬታታት

እዞም ብዛዕባ ግዜ ትጽቢታት ዝምልከቱ ሓበሬታታት ካብ ዕለት 16 ጥሪ 2025 ኣትሒዞም ዝምልከቱ ኢዮም።

እዚ ሓበሬታ እዚ ንዕለት 1 ሚያዝያ 2025 ክሕደስ ኢዩ፡ ወይ እውን ዓበይቲ ለውጥታት ምስ ዝህሉው ኣብ መንጎ ይሕደስ።